

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

موسسه آموزش سلامت مشکین شهر

نام درس : پرستاری بزرگسالان سالمندان یک-گوارش

مقطع : دانشجویان ترم ۳ کارشناسی پرستاری

تعداد و نوع واحد: : ۱,۲۵ واحد، نظری

پیش نیاز: آناتومی و فیزیولوژی

مدت زمان ارائه درس: ۱۵ ساعت در ۱۰ جلسه

نام مدرس: خانم اسلام زاده

هدف کلی درس: آشنایی دانشجو با آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش، اختلالات گوارشی و راه های تشخیصی آن ها، علل و عوامل موثر در بروز بیماری های گوارشی و طرق درمان و پیشگیری از اختلالات، ارائه مداخلات پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری جهت حفظ و توسعه سلامت مددجو و به کار بستن دانسته های نظری پرستاری در بالین.

شرح درس:

آشنایی با اجزا و وظائف و اختلالات دستگاه گوارش

اهداف اختصاصی: از دانشجو انتظار می رود پس از پایان درس قادر باشد:

۱- شرح حال سیستماتیک از بیماران مبتلا به اختلالات گوارشی را اخذ کند.

۲- روش های تشخیصی مورد استفاده جهت بررسی و شناخت اختلالات دستگاه گوارش و اقدامات پرستاری مربوط به آنرا شرح دهد.

۳- علایم و نشانه های بیماری های شایع گوارش را توضیح دهد.

۴- مراقبت های پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات حفره دهان را شرح دهد.

۵- مراقبت های پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات مری را شرح دهد.

۶- مراقبت های پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات معده و دئودنوم را توضیح داده و مقایسه نماید.

۷- سندرم روده تحریک پذیر را شرح دهد.

۸- مراقبت های پرستاری سندرم روده تحریک پذیر را با فرایند پرستاری توضیح دهد.

۹- مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به آپاندیسیت حاد را توضیح دهید.

۱۰- مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به دیورتیکولیت را شرح دهد.

۱۱- مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به پریتونیت را توضیح دهد.

۱۲- مراقبت پرستاری از بیماران انسداد روده و سرطان کولو رکتال را توضیح دهد.

۱۳- مراقبت پرستاری از بیماران مبتلا به پولیپ های کولون و اختلال رکتوم (فیشر و فیستول) و سینوس پیلونیدال را توضیح دهد.

۱۴- مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به اختلالات پانکراس را شرح دهد.

۱۵- مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به اختلالات کیسه صفرا را شرح دهد.

جدول زمان بندی:

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه** ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۱	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارش و علائم شایع گوارشی، آزمون های تشخیصی	پس از پایان جلسه دانشجو قادر باشد: ۱. ساختمان و عملکرد اندام های سیستم گوارشی را شرح دهد. ۲. فرایندهای مکانیکی و شیمیایی مربوط به هضم، جذب و دفع را شرح دهد. ۳. یافته های طبیعی و غیر طبیعی حاصل از بررسی سیستم گوارشی را تمایز دهد. ۴. نشانه های بارز عملکرد غیر طبیعی معدی روده ای را تشخیص داده و با یافته های حاصل از اخذ شرح حال و معاینه فیزیکی، بیمار را مورد ارزیابی قرار دهد.		سخنرانی پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۷	۲,۶۲۵

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ

** آزمون ها بر اساس اهداف می توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد. لازم است در نحوه ارزشیابی، نوع آزمون برای نمونه سوالات چهارگزینه ای، تشریحی و غیره نیز مشخص گردد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		۵. روش های تشخیصی خاص در ارزیابی عملکرد گوارشی و مراقبت های مربوطه را بیان نماید.								
۲	لوله گذاری معدی روده ای	بعد از پایان جلسه انتظار می رود دانشجو بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • اهداف و وسایل غذارسانی روده ای و وریدی را شرح دهد. • موارد استفاده و روش انجام تغذیه روده ای و وریدی را تعیین کند. • مراقبت پرستاری بیماران دارای سوندهای تغذیه روده ای، سوندهای وارد شده به استومی و سوندهای وریدی را شرح دهد. • فرایند پرستاری را به عنوان چهارچوبی، برای مراقبت از بیمار استفاده کننده از روش های تغذیه روده ای و وریدی به کار گیرد. • اقدامات پرستاری پیش گیری کننده از بروز عوارض ناشی از تغذیه روده ای و وریدی را شرح دهد. 	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۳	۱,۱۲۵
۳	اختلالات حفره دهان و بیماری های شایع	<ul style="list-style-type: none"> • ارتباط بین بهداشت دندان ها و مشکلات دندان ها را با تغذیه و بیماری ها شرح دهد. 	شناختی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۲	۰,۷۵

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		<ul style="list-style-type: none"> سامان دهی مراقبت های پرستاری از بیماران مبتلا به مشکلات حفره دهان، فک و غدد بزاقی را توضیح دهد. سامان دهی مراقبت های پرستاری از بیماران مبتلا به سرطان حفره دهان را توضیح دهد. 								
۴	اختلالات مری و سرطان مری	<p>دانشجو قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران تحت عمل جراحی گردن استفاده کند. مشکلات مختلف مری، تظاهرات بالینی و سامان دهی مراقبتی آن ها را توضیح دهد. از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات مختلف مری استفاده کند. 	شناختی عاطفی	سخنرانی پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۵	۱,۸۷۵
۵	اختلالات معده و دوازدهه و مراقبت های پرستاری سرطان معده	<p>پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> اتیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت التهاب حاد معده و مزمن معده و زخم معده را با یکدیگر مقایسه کند. درمان غذایی، دارویی و جراحی زخم معده را توضیح دهد. 	شناختی عاطفی	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۵	۱,۸۷۵

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
		<ul style="list-style-type: none"> از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتلا به زخم معده استفاده کند. از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتلا به سرطان معده استفاده کند. اتیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت مربوط به تومورهای روده کوچک را مورد بحث قرار دهد 								
۶	اختلالات روده ها (اسهال، یبوست، بیماری های سوجذبی، سندرم روده تحریک پذیر و اختلالات حاد سیستم گوارش ((آپاندیسیت، پریتونیت، دیورتیکولیت) و انسداد های روده)	<p>پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت در بیماران مبتلا به یبوست، اسهال، بی اختیاری در دفع مدفوع و سندرم کولون تحریک پذیر را شرح دهد. بیماری سلپاک را به عنوان یک اختلال ناشی از سوجذب تشخیص داده، پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی و ساماندهی آن را شرح دهد. تدابیر پرستاری مربوط به بیماران مبتلا به آپاندیسیت، دیورتیکول و انسداد روده را توضیح دهد. 	شناختی، عاطفی	پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۹	۳,۳۷۵
۷	اختلالات روده ها (بیماری التهابی روده و انواع استومی و	<p>پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> انتریت ناحیه ای و کولیت اولسروز را با در نظر گرفتن پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، روش 	شناختی، عاطفی	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۶	۲,۲۵

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه**ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
	سرطان کولون و راست روده)	<p>های تشخیصی و تدابیر درمانی و مراقبتی آن ها را با یکدیگر مقایسه کند.</p> <ul style="list-style-type: none"> از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتلا به بیماری التهابی روده استفاده کند. مسئولیت های پرستار در تامین نیازهای بیمار دارای تغییر مسیر روده ای را شرح دهد. از فرایند پرستاری به عنوان چهارچوبی برای مراقبت از بیماران مبتلا به سرطان کولون یا راست روده استفاده کند. 								
۸	اختلالات روده ها (پولیپ های کولون، اختلالات رکتوم، آبسه، هموروئید، فیشر و فیستول آنال و سینوس پیلونیدال و مراقبت های پرستاری)	<p>پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> سامان دهی مراقبت های پرستاری را در بیمار مبتلا به مشکلات مقعد و راست روده شرح دهد. 	شناختی، عاطفی	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۱	۰,۳۷۵
۹	اختلالات روده ها (پولیپ های کولون، رکتوم، هموروئید،	<p>پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> سامان دهی مراقبت های پرستاری را در بیمار مبتلا به مشکلات مقعد و راست روده شرح دهد. 	شناختی، عاطفی	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس		

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه** ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
	فیشر و فیستول آنال و سینوس پیلونیدال و مراقبت های پرستاری)									
۱۰	اختلالات کیسه صفرا و جراحی کیسه صفرا و اختلالات پانکراس و مراقبت های پرستاری	پس از پایان جلسه از دانشجو انتظار می رود بتواند: پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، درمان و مراقبت در بیماران مبتلا به اختلالات کیسه صفرا و پانکراس را شرح دهد. • تدابیر پرستاری مربوط به بیماران مبتلا به کوله سیستیت، سنگ کیسه صفرا و کوله سیستکتومی را توضیح دهد. • تدابیر پرستاری مربوط به بیماران مبتلا پانکراتیت مزمن و حاد و سرطان پانکراس به را توضیح دهد. •	شناختی، عاطفی	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	Power.P Data Projector	۹۰ دقیقه	حضور فعال، پاسخ به سوالات، مطالعه در مورد موضوع	پرسش و پاسخ حین تدریس، آزمون پایان ترم، ارائه کنفرانس	۲	۰,۷۵

نحوه ارزشیابی دانشجو:

📊 ارائه تکالیف < ۱۵ درصد نمره (۵ نمره)

📊 امتحان پایان ترم < ۷۵ درصد نمره (۱۵ نمره)

فهرست منابع:

۱. پرستاری داخلی جراحی برونر و سودارث جلد ۱۰، ترجمه مریم علیخانی، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۹۷
۲. پرستاری داخلی و جراحی برونر و سودارث جلد ۱۱، متابولیسم و آندوکراین، ترجمه ناهید دهقان نیری، انتشارات جامعه نگر، ۱۳۹۷
3. Hinkle JL, Cheever KH. Textbook of Medical –Surgical Nursing, 14th edition, 2018.